

15. ne v mezidobí, 12. 7. 2020

Texty:

Iz 55, 10-13

Ř 8, 1- 11

Mt 13, 1-9. 18-23

Modlitby:

1/ Dobrý Bože, se znepokojením přijímáme v posledních dnech zprávy o narůstajícím počtu nakažených nemocí Covid - 19. Stejně tak nám není lhostejné, že přibývá lidí, kteří kvůli koronavirové pandemii ztratili práci. Prosíme za uzdravení nemocných, modlíme se za zdravotníky i všechny pomáhající a za solidaritu mezi lidmi. K Tobě, Pane, voláme!

2/ Modleme se za naše nemocné sestry v Domově pro seniory v Lounech, za sestru Honsovou, ses. Houbovou a Polcarovou. Do Boží náruče odevzdáváme a v modlitbě doprovázíme také naši sestru v Kristu, paní Kučínskou, která zesnula 6. 5. 2020. K Tobě, Bože, voláme!

3/ Myslíme na oběti dopravních nehod na železnici z uplynulého týdne a prosíme o požehnání pro všechny, kdo jsou na cestách za prázdninovými radovánkami a odpočinkem i při obstarávání svých každodenních povinností po vodě, ve vzduchu i na souši. K Tobě, Bože, voláme!

Milé sestry a milí bratři!

Slovo, hebrejsky [dábar], souvisí s výrazem [debír], označujícím svatyni svatých, pozadí chrámu, všeobecně zád', takže slovo původně snad znamenalo pozadí, smysl, podstatu nějaké věci. Kdo zná slovo, jímž je označena určitá věc, zná také její smysl, podstatu. Pro Izraelce je každé slovo nabité energií, tvůrčí silou, a je tedy schopné zasahovat do běhu událostí. Proto Kraličtí překládají výraz debarim, věci, také jaké události, dějiny (srov. Gn 15, 1, 22, 1, Ikr 11, 41, 14, 29). Jestliže žalmista očekává na slovo Boží, znamená to, že doufá v Boží zasažení (Ž 119, 74. 81). Slovo a skutečnost se Izraelci překrývají. Jestliže je lidské slovo naplněné energií, platí to tím více o slovu Božím. Smyslem celého vyprávění v Gn 1 je, že stvořil Bůh svět a člověka. Jeho slovo je tvůrčí, nevrací se „prázdné“, bez účinku. (srov. Ž 33, 6.9, 147, 15-18, Ez 37, 4n, Iz 55, 10n).

V našem prvním textu (Iz 55, 10-13) přirovnává prorok účinnost Hospodinova slova k dešti, který zúrodňuje zemi. Pro zajatý lid to znamená, že zvěst se již naplňuje, stává se skutkem, jakmile byla vyslovena. Výsledek se již dostavuje a je tak bezpečný, že s ním může lid počítat stejně jako se sklizní na „dobrém poli“, bohatě zavlažovaném (srov. Mt 13, 3-9).

Pro novozákonní zvěst má zvláštní význam slovo Ježíšovo. Ježíš je jen málokdy nazýván „prorokem“ (L 7, 16. 39, 24, 19, Mk 8, 28 et par, J 4, 19, 7, 40. 52, 9, 17), jen o něco málo častěji „učitelem“, většinou oslovaným slovy: „mistře“, což je překladem hebrejského „rabbi“ (srov. J 1, 38, 20, 16). Nikdy se o něm nepoužívá obratu „stalo se k němu slovo Hospodinovo“, jako ho známe u proroků. Pravděpodobně je tato zdrženlivost způsobená vědomím, že kategorie proroka nestačí k vystižení Ježíšova významu. Přesto evangelia zdůrazňují, že Ježíš učil, ovšem nikoliv jako rabínští vykladači, ale jako ten, kdo „má moc“, tedy s autoritou bezprostředního Božího zjevení (srov. Mk 1, 22). Ještě významnější než slovo vyučující je slovo autoritativního Ježíšova rozkazu: povolával učedníky (Mk 1, 16. 20, 3, 13, L 5, 5-10), přikazoval naprostý obrat v životě (Mk 10, 21), odpouštěl hříchy, uzdravoval nemocné, vymítal demony, přikazoval živlům...

V jeho slovu se podle evangelií projevovala jeho zcela mimořádná pravomoc a to, že s ním přichází Boží království (srov. Mt 12, 28), že v něm s námi jedná a je přítomen nebeský Otec. Jeho slova jsou slova pravého Mesiáše a Syna, a proto o nich sám Ježíš může říct, že nepominou ani tehdy, až

pomine nebe a země (srov. Mt 5,18, L 21, 33), proto poslušné slyšení a přijetí svých slov Ježíš přirovnává k vystavění domu života na skále (srov. Mt 7, 24- 27 et par.), proto **podobenství o rozsévači** ukazuje, že království Boží je až do příchodu Syna člověka přítomné skrze zvěstované a vírou přijímané slovo (srov. Mt 13, 1-9, 18-23).

V závěru dne, v němž se Ježíš setkal s nejrůznějšími reakcemi, ale převládaly ty neuspokojivé, vyjde k moři. Není řečeno, že by zamýšlel mluvit. Spíše to vypadá, že hledal klid po náročném dni. (1) Zástup, který je toho dne takřka všudypřítomný, si ho opět najde a Ježíš k němu promluví. (2). Ježíš k nim mluvil v podobenstvích (3a). Podobenství jako každá metafora pracuje s kontextem. Je sdělením, které v daných souvislostech nemůže být míněno doslova, a tak posluchači hledají, jak mohlo být myšleno, aby v jejich situaci dávalo smysl. V tomto případě je jejich úloha ztížena, protože chybí jakýkoliv úvod....Posluchači očekávají od Ježíše kázání, ale on jim vypráví příběh o rozsévači a oni jsou vystaveni otázce, proč jim to povídá, co mají půda a hospodář společného právě s nimi? Těm, kteří pochopili, dojde, že Ježíš je ten hospodář a oni jsou půda, že jim Ježíš předkládá obraz celého dne, včetně této večerní chvíle. Zvěstování Božího království a různá reakce na ně jsou tu přirovnány k setbě. V podobenství samém je zdůrazněna aktivita rozsévače, na rozdíl od výkladu, který je připojen (18-23).

Z Ježíšova podobenství se dovídáme, že při rozsévání padnou některá zrna na cestu, na udusanou půdu, a zůstanou na pospas ptákům (4). Při skutečném rozsévání je to běžné, nedá se tomu zabránit, ale ani není proč. Rozsévání tím smysl neztratí a úrodu to neohrozí. Se zvěstováním je to stejné. Při velkém rozsévání také nelze zjišťovat pro každé zrno, zda půda není příliš povrchní. Některá zrna tak padnou na mělkou půdu, kde sice vzejdou, dokonce rychleji než jinde, ale růst nemá dlouhé trvání (5-6). Další část setby se udusila v trnité půdě (7). Ani jedna z okolností ale nezpochybňuje setbu a nebere jí smysl. Podobenství je především útěchou pro kazatele Božího slova. Neprobírají se jednotlivé typy půdy ani to, proč setbu nepřijímají. Celý zástup je jedno veliké pole, do něhož člověk zvenku nevidí. Zcela jistě jsou v něm lidé, kteří slovo nepřijmou, po nichž steče jako voda po husím peří. Jsou v něm jiní, kteří ho nadšeně přijmou, ale vlastně nepochopí, nebo nadšeně přijmou, ale za chvíli stejně nadšeně přijmou něco jiného. V zástupu jsou ale také lidé, kvůli nimž mělo zvěstování smysl a kteří vynahradí všechny ztráty. I kdyby setba přinesla třeba jen šedesátinásobný nebo třicetinásobný užitek, přece se vyplatí a vynahradí ztráty. Podobenství vyznívá pesimisticky, pokud se soustředíme na všechna úskalí ohrožující setbu. Je ale vyprávěno s optimismem, když vidíme, že vyjmenovává, co všechno se může stát, a přece úroda nebude ohrožena....Je dobrou zprávou, že Ježíš odmítá výběrovou misi a zvěstuje i tomu, kdo nevypadá vnímavěji než udusaná polní cesta. „**Kdo má uši slyš!**“ (9), je důležitý dovětek, který teprve na konci vyprávění dává posluchačům najevo, že mají hledat skrytý smysl.

Výklad podobenství (18-23) je jeho pokračováním. Je zvláštní, že ho Ježíš předává učedníkům, kteří podobenství pochopili (11n), nikoliv zástupům, které ho nepochopily....Není ale řečeno, že by toto vysvětlení zástup nemohl také zaslechnout! Jestliže podobenství bylo obrazem Ježíšova zvěstování, otázka učedníků: „**Proč k nim mluvíš v podobenstvích (proč jim tvoje slova zůstávají hádankou)?**“, (10) je současně otázkou, proč je některá půda udusaná a jiná trnitá? A tak v další části na ni Ježíš vlastně odpovídá. Udusaná půda u cesty je srdce, které už nechce být zoráno, a tak nic nepřijímá. Jsou to ti, kteří nepochopili, o co se tu jedná, protože jinak by nenechali zrní ptačtvu (19). Mohou to být farizeové, kteří se rozhodli, že Ježíš ne!! U skalnaté půdy (20-21) je rozhodující slovo „ihned“. Tito lidé rychle a s nadšením přijímají a rychle se zase pohorší. Jde o jakousi rychlou odrůdu křesťanů, kteří zároveň nic nevydrží. Odpovídají jim lidé z davu, kteří by hned povolali Ježíše za Mesiáše, ale hned by se k němu zase obrátili zády, když se situace vyostří nebo něco bude vypadat jinak, než si představovali.

Je charakteristické, že Matouš na začátku, v případě udusané půdy u cesty, řekne jednoznačně „nechápe“ (19) a na konci, v případě úrodné půdy, jednoznačně „chápe“ (23). U dočasné odrůdy ponechává otevřené, jak to vlastně s jejich chápáním je (20-21). Mezi ty, kdo nechají slovo udusit časnými starostmi (22), nepatří jen lidi usilující o majetek a toužící po něm. Jsou to i ti, jimž se řada věcí zdá být důležitější, než si zaslouží. Boží království tak zůstane stranou....Podle Matouše tito lidé vlastně nepochopili, o čem je řeč. Posledním typem půdy jsou lidé, kteří „pochopili“, k čemu je zrna (23).

Ježíši, rozsévači, přijď vykonat setbu svého slova. Připrav půdu našeho srdce, aby byla schopná ji přijmou. setbu tvého slova. Dej, ať v církvi putující po zemi, vydá plody pro nebeské království. Amen.